

indgår ligeledes et betydeligt element af socialpolitik, idet den foreslåede degression (fradrag i den direkte støtte) dels friholder de mindste landbrug og dels rammer de mellemstore brug mindre hårdt end de store.

Vedrørende den egentlige landbrugsstøtte (søjle et på EU's budget) er den væsentligste forskel på de to forslag, at mens FØI's forslag i princippet indebærer en total afvikling af denne støtte på længere sigt indeholder Kommissionens forslag ikke stillingtagen til afvikling, men alene en overførsel på op til 6 pct. (efter fradrag) af denne støtte til landdistriktpolitikken.

Begge forslag indebærer indførelse af afkobling af den direkte støtte. Ifølge Kommissionens forslag er udbetalingen af den afkoblede støtte imidlertid betinget af at arealet fortsat anvendes landbrugsmæssigt inklusive brak. Der ydes ikke støtte til arealer, som anvendes til permanente afgrøder eller skov. Om støtten derfor kan klassificeres i den grønne boks, der i WTO sammenhæng omfatter tilladte subsidier, er ikke helt klart. Desuden indeholder forslaget en del mindre undtagelser fra afkoblingen, ligesom de nuværende mængdebegrænsninger i betydeligt omfang opretholdes. Som eksempel kan nævnes mælkekvoter og tvungen braklægning. Betydelige muligheder for administrative lettelser mistes derved. Gennemføres Kommissionens forslag om, at den afkoblede støtte skal beregnes individuelt i stedet for en ensartet støtte pr. ha i en region (før degression), vil det indebære en betydelig administrativ udfordring.

I FØI's forslag lægges der vægt på en gradvis indførelse af afkoblingen af hensyn til producenterne mulighed for at kunne tilpasse produktionen, mens afkoblingen gennemføres fra dag til dag i Kommissionens forslag.

Afsluttende kommentarer til spørgsmål S1683

Forslaget fra FØI er udtryk for en skitse, der holder sig snævert til den egentlige landbrugsstøtte, mens Kommissionens forslag derimod er omfattende og meget detaljeret, der forsøger at tage hensyn til mange modstridende og delvis nationale interesser og det er udmøntet i lovforslag (rådsforordninger). Den væsentligste forskel i forslagenes substans vedrørende den egentlige landbrugsstøtte er det forhold, at der ikke i Kommissionens forslag indgår stillingtagen til afvikling af støtten. Med Kommissionens forslag

er det begrænset, hvad der opnås af direkte administrative lettelser, mens begge forslag indebærer betydelig reduktion i de produktionsforvridende støtteordninger.

Sammenfattende kan det siges at FØI's forslag har et langsigtet mål, der sigter mod en afvikling af EU's landbrugsstøtte inklusive den nuværende importbeskyttelse. Den midlertidige omlægning til afkoblet støtte sker ubetinget (ikke krav om landbrugsmæssige formål eller braklægning). I takt med omlægningen vil først forbrugerne og siden skatteyderne opnå besparelser.

Kommissionens forslag indebærer en fastholdelse af landbrugsstøtten, hvoraf dog 6 pct. af den direkte støtte overføres til landdistriktpolitikken. Den nuværende importbeskyttelse, der for visse produkter er prohibitiv, ændres ikke. Afkoblingen er afgrænset til landbrugsmæssige formål ekskl. permanente afgrøder eller skov. Forbrugerne opnår besparelser i takt med de foreslåede uddybninger af Agenda 2000 (mejeriprodukter og korn). Imidlertid er der fortsat ordninger, der foreløbig ikke omfattes af afkoblingen (fx sukker). Der foreslås ikke besparelser på EU's budget (skatteyderne). Der er fortsat en del uafklarede forhold i forslaget fx vedrørende omsætningen af støtterettighederne.«

Der skal naturligvis ikke herske nogen tvivl om, at regeringen i dens arbejde med Kommissionens forslag henholder sig til folketingsvedtagelsen (V 13) af 5. november 2002, hvor Folketinget blandt andet opfordrede regeringen til at arbejde for en afkobling af den samlede støtte fra produktionen i næste budgetperiode. Forslaget fremlagt af Fødevarøkonomisk Institut indebærer fuld afkobling. Ønsket om fuld afkobling stemmer således godt overens med FØI's rapport.

I øvrigt skal jeg til de afsluttende bemærkninger fra FØI vedrørende EU's budget bemærke, at Kommissionen ikke foreslår en reduktion af budgetrammen, men at der gennem reduktion af den direkte støtte (degressivitet) tilvejebringes midler med henblik på at dække fremtidige markedsbehov, hvilket kunne være udgifter i forbindelse med kommende reformer, men samtidig udelukkes muligheden for egentlige besparelser ikke.